

Forebygging av koronasmitte i Ås kommune

Saksbehandler: Trine Christensen

Saksnr.: 21/00120-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Kommunestyret

10.02.2021

Formannskapet

27.01.2021

Kommunedirektørens innstilling:

Prinsipielle endringer som ikke omfattes av lovhjemmel delegert kommuneoverlegen etter smittevernlovens § 4-1,5, vedtas av formannskapet etter kommunelovens § 11-8.

Dersom formannskapsmøte er nær forestående vedtas det i ordinært møte.

Ås, 13.01.2021

Trine Christensen
kommunedirektør

Avgjørelsesmyndighet: Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskap
Kommunestyre

Vedlegg:

1. Relevante lovutdrag
 2. Notat. Delegering av vedtaksmyndighet i prinsipielle saker etter smittevernloven § 4-1 til formannskapet
- Relevante lovutdrag

Saksutredning:

Sammendrag:

Mot slutten av 2020 ble en del beslutningsprosesser vedrørende koronapandemien og håndteringen i Ås kommune satt i fokus.

Dersom formalitetene skulle vært annerledes, er tiden inne for å endre dette for framtiden. Her vises til arbeidet som er gjort. Hensynet til forebygging av smitte og innbyggernes sikkerhet har vært i fokus. Tiltakene som er fattet så langt lokalt har fungert, smittetrykket er stabilt.

Ås kommune

Fakta i saken:

Saken viser bakgrunn for handlinger i håndtering av koronasituasjonen fram til nå og gir en mulighet for å justere kursen framover. Behovet for rask handling etter sentrale føringer, helsefaglig begrunnelse og rask iverksetting av tiltak har hatt hovedfokus.

Saken gjelder forholdet mellom administrasjon og politikk i henhold til beslutninger, er det hastesaker/ ikke hastesaker er det prinsipielt / ikke prinsipielt.

Rettslige rammer

Smittevernloven tillegger myndighet til kommunestyret og til kommuneoverlegen (§§ 7-1 og 7-2). Kommunestyret har myndighet til å fatte vedtak etter loven § 4-1 første ledd. Kommuneoverlegen har i tillegg direkte myndighet i smittevernloven når det haster å få fattet vedtak og satt i gang raskt med tiltak, også når saken er prinsipiell (smittevernloven § 4-1, 5.ledd).

Kommuneoverlegens hastevedtak var nødvendig innledningsvis i pandemien hvor kommuneoverlegen vedtok forskrift 20.03.2020 nr. 371 om forebygging av koronasmitte i Ås kommune. Dette var nødvendig innledningsvis i pandemien. Tiltak skal være medisinskfaglig begrunnet, nødvendig av hensyn til smittevernet og tjenlig, jf. § 1-5. Tiltak skal oppheves eller begrenses straks de ikke lenger er nødvendige, jf. § 4-1 femte ledd. Forskriften ble justert underveis.

Forskriften som ble vedtatt av kommuneoverlegen etter hastehjemmel i § 4-1 femte ledd, ble opphevet 10.11.2020 da ny forskrift ble vedtatt.

Ut over ovennevnte gjelder kommunelovens regler om delegering og om hastesaker, dette er delegert formannskapet (kommuneloven § 11-8) jfr Ås kommunes reglementer kap.6.2.

Kommunedirektøren er delegert myndighet i ikke prinsipielle saker (kommuneloven § 13-1). Denne myndigheten er videredelegert i linje til kommuneoverlegen. Her er det en begrensning i myndigheten til ikke prinsipielle saker.

Vedtak om forskrifter.

Behovet for fornyet lokal forskrift kom da smittetrykket rundt de store byene økte i forhold til resten av landet. Regjeringen har ved flere anledninger oppfordret kommunene til å utvide lokale tiltak utover de nasjonale dersom dette er nødvendig. Bo- og arbeidsmarkedsregionene rundt Oslo ble bedt om å koordinere seg. Kapasiteten på sykehusene ble dårligere. Politiet kunne lettere reagere om tiltak var forskriftsfestet.

En ny forskrift ble vedtatt 10.11.2020 nr 2334. Denne er vedtatt etter delegert myndighet i november. Varigheten er forholdsvis kort da smittesituasjonen kan endre seg raskt og inngripende tiltak skal kunne lettes/ strammes inn på kort varsel.

De endringene som er gjort i den lokale forskriften siden før jul, er vurdert som justeringer av forskriften og er fattet av kommuneoverlegen etter delegert myndighet og ikke etter den delen som er kommuneoverlegens særlige hjemmel i smittevernloven. Vedtakene fattes etter drøftinger i kriseledelsen i kommunen.

Ås kommune

Kriseledelsen har gått fra daglige møter ved nedstenging i mars, via ukesmøter gjennom sommeren til to møter i uka i høst. Kriseledelsen består av ordfører, varaordfører, kommuneoverlege, beredskapskoordinator, kommunedirektør og kommunalsjefer. I tillegg er det tilknyttet kommunikasjonsrådgiver og referent fra møtene jfr kommunens beredskapsplan.

I møtene orienteres det om nasjonale føringer, smitteutvikling, det drøftes ulike planer, besluttes nye planer og tiltak i egen organisasjon og oppfølging av tiltak, innkomne henvendelser som krever vurderinger, det gis tilbakemelding fra ulike møter med andre instanser bla. statsforvalter/ helseminister/ NMBU/ m.fl. Kommunedirektørene i Follo har et koordinerende møte når nye føringer fra regjeringen er varslet for å sammenligne smittetrykk og behov for tiltak i den enkelte kommune. Det er ønskelig med forholdsvis like forskrifter i kommunene for at innbyggerne skal ha en forutsigbarhet i sine forflytninger på tvers av kommunegrensene. Disse signalene bringes inn i kriseledelsen.

Ordfører har orientert skriftlig til formannskap og /eller kommunestyret om arbeidet og kommunedirektøren har orientert i formannskap og kontrollutvalg.

Forskriftsendringer etter smittevernloven som er prinsipielle og som ikke ligger innenfor kommuneoverlegens myndighet i smittevernloven, skal behandles i kommunestyret eller eventuelt av formannskapet eller utvalg som er delegert myndigheten. Dvs. i slike tilfeller har ikke kommunedirektøren eller kommuneoverlegen myndighet til å fatte vedtak. Da kan formannskapet samles for hastevedtak.

Vurdering:

Rettslig sett ville det etter kommunedirektørens vurdering i ettertid vært riktig å behandle forskriften av 10.11 etter hasteparagraf i formannskapet. Forskriften gjelder t.o.m. 19.01 og det er aktuelt med ny forskrift. Denne fremmes formannskapet.

Endret praksis framover vil være at kriseledelsen anbefaler formannskapet den nye forskriften. Formannskapet vedtar etter hasteparagraf dersom det ikke er et ordinært formannskapsmøte i nær framtid. Dersom det avviker fra pålegg fra regjeringen. Da endres forskriften umiddelbart administrativt og ellers de ikke prinsipielle endringene som må til i perioden forskriften gjelder for.

Økonomiske konsekvenser:

Det er stor vilje i befolkningen til å støtte opp under koronadugnaden. Økonomisk sett er alle tiltak som rammer næringslivet krevende. Deres kompensasjonsordninger er variable. Dette gjør at vurderinger av tiltak til enhver tid er gjenstand for ekstra drøfting om behovet. Imidlertid kan ikke økonomi være førende i den pågående pandemien. Kommunen har fått kostnader dekket så langt. Kostnadene til ekstra politiske møter må dekkes av disse.

Alternativer:

Dagens praksis videreføres med de justeringer kommunestyret ønsker. Nye tiltak framover vil kunne gå på lette/ stramme inn allerede iverksatte tiltak og være

Ås kommune

ikke prinsipielle justeringer dersom det ikke omfattes av hasteparagrafen delegert kommuneoverlegen.

Konklusjon med begrunnelse:

Kommunedirektøren ser i ettertid at ved innføring av lokal forskrift i november skulle den vært behandlet politisk. Videre praksis vedtas av kommunestyret.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart